

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišče, I. nadstropje.
* * *
Rokopisi se ne vračajo.
* * *
List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.
* * *
Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.
* * *
Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.
* * *
Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.70
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za **vse druge de-**
žele i. **Ameriko** K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inzerate)** se
plačuje od četverostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna številka stane 10 h.

Štev. 23.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, dne 29. januarja 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Izjava zastopnika narodne stranke v deželnem zboru glede učitelj- skih plač.

Včeraj so se v dež. zboru v Gradcu uteme-
ljevali trije predlogi glede ureditve vprašanja učiteljskih plač in sicer predlog nemškega klerikalca Hagenhoferja, nemškega nacijonalca Gerlitzja in slovenskega klerikalca Robiča. Prej sta utemeljevala zadevni predlog še nemški nacijonalec učitelj Otter in socijalni demokrat učitelj Horvatek. Po utemeljitvi predloga dež. odbornika Robiča, naj se odpravi 3. plačilni razred, se je oglašil k besedi zastopnik narodne stranke v deželnem zboru dr. Kukovec. Govornik se je v najprej zavaroval proti temu, da bi se ga krivo razumelo, kakor če bi hotel polemizirati s predlagateljem Robičem (kakor je storil klerikalni dež.-zbor. poslanec dr. Vrstovšek, ko je nepoklican utemeljeval predlog dr. Kukovca o slov. meščanskih šolah). Dr. Kukovec nasprotno izjavi, da more predlog dež. odbornika Robiča le podpirati. Vendar pa porabi priliko, da kot zastopnik narodne stranke poda načelno izjavo z ozirom na vse v zbornici obravnavane predloge o učiteljskih plačah. Če bi bilo od števila predlogov, ki so se v zadevi učiteljskih plač tu vložili, odvisno, ali se bode kaj storilo ali ne, bi mogli učitelji biti srečni. Saj ni stranke v štaj. dež. zboru, ki bi ne bila vložila predloga, da se učiteljske plače uredijo. Vse stranke nasprotno izjavljajo, da so za ureditev plač in da so učiteljstvu prijazne. Ta prikazen se pa more soditi glede učiteljstva v jednaki meri kot ugodna ali tudi kot neugodna. Gotovo je dobro, da so se stranke tu izjavile za zboljšanje gmotnega položaja učiteljstva, kajti naj je bilo odkritosrčno ali ne, nobena stranka dane besede ne bode mogla požreti. Konstatiram, da ste vsi za zboljšanje gmotnega stanja učiteljstva. Dokaz tega so vaši predlogi. Povdarjam pa tudi, da more učiteljstvo in njemu pravično ljudstvo dogodke v dež. zboru glede učiteljskih plač le z nezanimanjem zasledovati. Če ste vsi učiteljstvu naklonjeni, eden tako, drug tako, zakaj pa niste koj ob otvoritvi zasedanja vsi naenkrat postavili zadevne predloge? Zakaj niste sklenili, da vsi predlogi pridejo takoj skupno v razpravo? Zdaj,

ko sedimo že 10 tednov skupaj, bi moglo biti vprašanje že godno za odločitev. Odsek bi nam bil mogel predložiti končni predlog v sprejetje. Zdaj pa imamo le brezbrojno nazorov, vsakdo predlaga nekaj drugega in zasedanja bo kmalu konec. Gospoda, jaz globoko obžalujem, ko ste vsi učiteljstvu tako naklonjeni, da se ni našla v zbornici močna vodilna roka, da bi raše razkrojene ideje spravila v sklad. Toda finance niso dopuščale! Nobeden stavjenih predlogov se pa brez denarja ne da izvršiti, to vsi veste. Če ste kljub temu predloge stavili, in če ste jih stavili resno in ne da trosite pesek v oči, potem morate biti na jasnem, da treba dovoliti tudi sredstva. Če pa nimate poguma v tem oziru posledice izvajati, tedaj se vas pa mora obžalovati. — To je moja izjava.

Podpora soseskama Gregovci in Bračnavas zaradi povodnji Sotle.

Pri utemeljevanju tega predloga v deželnem zboru v včerajšnji seji je dež. posl. dr. Kukovec, z zadovoljstvom povdarjal, da je državni inženir vsled naročila vlade škodo pregledal in tudi odobril načrte županstva na Bizeljskem, kako bi se škoda popravila.

Zato je postal prvi del predloga dr. Kukovca, da deželni odbor da škodo preceniti, brez pomena, ker je to že storjeno s strani politične oblasti. Deželni kulturni odsek naj si torej oskrbi dotični akt od okrajnega glavarstva v Mariboru. Na ti podlagi naj združeni finančni in deželnokulturni odsek predloži zbornici poročilo in predlog v najkrajšem času, da se dovoli podpora. — Stvar je nujna in se mora porabiti zimski čas za potrebna dela. Zato se naj stvar nujno obravnava.

Politična kronika.

Štajerski deželni zbor.

33. seja dne 28. jan.

V zadevi pokončevanja gosenic in hroščev, katerih bomo imeli najbrže zelo veliko prihodnjo spomlad je predložil kombinirani finančni in deželnokulturni odbor sledeči predlog: Deželnemu odboru se nalaga, da naj izda kratek, lahko razumljiv poduk in ga razširi potom letakov med ljudstvo; nadalje naj naznani dež. odbor okr. za-

stopom, da plača dežela za vsak kilogram nabranih hroščev 4 vin, ako prispevajo še okraj po 2 vin. Tudi naj skrbi dež. odbor za to, da se bode oddajal tabačni izvleček za pokončevanje gosenic.

Utemeljitev dr. Kukovečevega nujnega predloga za dež. podporo vsled povodnji prizadetim vsem na Bizeljskem priobčujemo na drugem mestu. Predlog se je odkazal skupnemu finančnemu in deželno kulturnemu odseku. Istemu odseku se je odkazal tudi dr. Jankovičev predlog, naj bi vlada predložila v dež. zboru okvirni zakon, na temelju katerega bi bilo mogoče ustanoviti obvezno deželno zavarovalnico proti ujmam. — Nemški kler. Wagner je predlagal ureditev učiteljskih plač; posl. Gerlitz, naj bi se sploh odpravil sedanji sistem krajevnih razredov in bi se naj upeljal osebno razredni sistem; posl. Robič, naj bi se odpravil 3. plač. razred. Vsi ti predlogi so se odkazali skupnemu finančno-kulturnemu odseku. Želimo le, da bi lepe besede, ki so se včeraj govorile vprilog gmotnemu položaju učiteljstva, postale tudi meso!

Včerajšnja seja je bila osobito zanimiva tudi zategadelj, ker je bilo na vrsti poročilo odseka, ki je imel preiskati zadevo gradnje dež. bolnišnice v Stiftingthalu. Odsek je prišel v glavnem do sledečih rezultatov: 1. Stroški za stavbo bodo za 48% višji kakor se je proračunalo l. 1902. 2. Namesto l. 1909 bo stavba najbrž (!) gotova šele spomladi l. 1912. 3. Utemeljitev prvih dveh točk in okoliščina, da je dež. odbor dež. zboru vedno redno poročal ter so se poročila vzela na znanje, kaže, da je dež. odbor v tej zadevi popolnoma nedolžen. Prekoračenje proračuna je utemeljeno v podraženju gradbenega materiala in delavcev. 4. Da se je stavba tako dolgo zavlekla, so krivi kliniki in higijeni, ki so z ozirom na vedno se množee nove iznajdbe in pobiljševanja na medicinskem polju izjavili, da je v tem oziru program iz leta 1902 nezadosten in so vedno zahtevali dalekosežne nove projekte.

Z ozirom na ta rezultat, ki odriva vso krivdo na profesorje in medicinsko fakulteto graškega vsenčilišča, je zahtevala fakulteta, naj odsek za preiskovanje te zadeve zasliši tudi profesorje, predno izreče svojo končno sodbo. Z ozirom na to zahtevo je stavil včeraj rektor Kratter predlog, naj se poročilo zavrne odseku nazaj in zasliši profesorje. Za njegov predlog pa je glasoval samo posl. Gerlitz. Vsled tega je Kratter zapustil dvorano in z njim več nemškonacij. poslancev, kateri vsled pritiska v klubu niso glasovali za Krattera. Nemški nacijonanci so se silno bali, da bi izgubili kozlička, na katerega so obesili sedaj vse svoje lastne grehe.

Poslanec Foest je na to podal obširno poročilo o gradnji bolnišnice. Za naš mali list bi bilo preobširno, ako bi hoteli priobčiti vse te iz-

LISTEK.

Vojaško leto Pavla Poljanca.

Po pripovedovanjih in pismih prostovoljca Pavla Poljanca
priobčila Ljudmila Novakova.
(Dalje.)

Preiskava je trajala nekaj dni, ker so hoteli vedeti vse, celo to, odkod sva si vzela pravico, da sva si hodila k tujemu službujočemu častniku po dovoljenje, katero bi nama smelo dati samo poveljstvo enoletniške šole. Odgovoril sem, da sem si hodil že večkrat v stražnico po podpis, zlasti o božiču, ko ni bilo nobenega domačega častnika v vojašnici, in da nam sploh ni bilo znano, da bi ne smeli hodi v stražnico z nujnimi prošnjami. Za teden so naju poklicali na raport pred polkovnika, kjer je igral strahopetni Feldmann zelo žalostno nlogo, kajti noge so se mu šibile in niti stavka ni mogel dopovedati. Mesto njega sem moral jaz ponoviti polkovniku ves dogodek.

Kaznovali naju bodo, to smo vedeli vsi, vsaj kakih 30 dni kasarniškega zavora bodo nama nenda odmerili. Pa to ni prehudo, samo nekoliko neprijetna kazen bi bila, ker ne smeš nikdar oditi iz vojašnice.

Popoldnevni ukaz pa je prinesel še tisto nedeljo vest, da se kaznujeta prostovoljca Poljanec in Feldmann z desetdnevni samotnim

zaporom. S Feldmannom sva hodila popoldne po mestu in nisva vedela ničesar o tem. V mraku je stopil Feldmann k nekemu znancu in jaz sem ga počakal na ulici. Stučajno pride mimo mene neki korporal, ki me je pozval ter mi naznanil, kar je čital v ukazu, ter se čudil, da še ne vem o tem.

Tako torej, deset dni na samoti! Vraga — precej je!

Nikakor me ni spravila ta vest iz ravnotežja, narobe, posebne vrste humor mi je stopil v kri. Zasmel sem se za korporalom, a s čudnim nizkim glasom, da sem se zdel tuj samemu sebi. Kmetu se vrne Feldmann. Pravim mu:

„Veš kaj, zdi se mi, kakor če bi že danes lahko zvedela iz ukaza o najini kazni. Takšen čut imam, da ne bo samo kasarnik, veš, tako se mi zdi, da bo več. Enzelarrest mi ne gre iz glave.“

Plašno se je oziral Feldmann po meni.

„Misliš?“

Zabaval sem se ob njegovem strahu. Prišedši v vojašnico stopiva predvsem v šolsko sobo, kjer sva imela dovršiti še neko taktično nalogo.

Kakih deset tovarišev je sedelo v dvorani, risalo in izdelovalo nalogo, kadilo in se pogovarjalo polglasno. Pozdravim in zakličem, da me ni volja v nedeljo zvečer pisati naloge, toda kar mora biti, to mora biti . . .

Če govorim, da je treba napraviti nalogo, potem še najbrž ne vem, da pojdem jutri v zapor

. . . Saj nama s Feldmannom ne bo treba oddat naloge . . . !

Polni sočutja prihajajo tovariši drug za drugim. Šwigost mi poda roko ter pravi:

„Nisi čital? Ne prestraši se, Poljanče, žal mi je, če ti moram prvi naznaniti, — strašna kazen! Kaj misliš?“

Feldmann na levi prebledi, razumel je tudi on toliko poljski. Ozrem se nanj in pravim ravno-dušno:

„Kaj, več ne bo kot samotni zapor. Ali je že danes kaj v ukazu?“

Feldmannove potrpežljivosti je bilo konec.

„Wirklich Einzelarrest?“

„Seveda, toda koliko, koliko! Le pomisli, deset dni —!“ pravi Šwigost.

Feldmann se je spustil na klop in obledel kakor kip, niti ganil se ni. Pogledal sem zopet nanj kakor bi se čudil nenavadno veliki kazni ter rekel:

„Saj sem ti pravil! Feldmann! Čestitam! Ni nama treba pisati taktične naloge.“

Zaploskal sem rahlo z rokami in potegnil smehljaje svoj predal iz mize. Feldmann je sedel nemo za menoj, tovariši pa so tudi obmolknili ter opazovali neenaki učinek te vesti na Feldmanna in name.

„Feldmann! Feldmann! Kaj praviš pravzaprav vsemu temu? Kdor nima kazni nikdar, ni nikakšen vojak, kaj ne? Midva pa sva sedaj že vojaka, slavna vojsčaka. Sladko je za domovin

govore, davkoplačevalce bo najbolj zanimalo to, da so se stroški zvišali od 5.500 tisoč kron na **11 milijonov** kron in še čez! Kar se tiče podražanja materiala in delavcev, znaša isto kakor je izračunal dr. Schacherl, komaj 500 tisoč kron, nad 3. milijone je pa požrlo to, da se je izdelal nepopoln, pomanjkljiv načrt (tedanji referent v tej zadevi je bil dr. Derschatta), da ni bilo trdne roke pri vodstvu in izvrševanju stavbe in da so sitnari profesorji. — Navzlic izjavam manjšine (nemških klerikalcev in socializmov), da deželni odbor ni kriv ničesar, vstrajamo pri tem, da je ta stavba prav lepa slika in najlepši dokaz, kako gospodarji nemškonacionalna večina z deželnim denarjem. Poročilo se je seveda vzelo na znanje. Krivec ne more obsoditi samega sebe.

u V ogrski državni zbornici se je včeraj končala debata o znanem kraljevem pismu. Justhovi stranki je bilo do tega, da skrajša debato in pride do odločitve. Zgodilo se je to, kar je vsakdo pričakoval: vladi se je izrekla z veliko večino nezaupnica in Khuen je takoj na to odgovoril z odgodenjem do 24. marca. Sicer še ni gotovo, kako se bode odločil sedaj cesar, pa najbrž hoče Khuen krizo in odločilni boj še zavleči, da si nabere sam več pristašev in da utruji nasprotnike. Vendar pa ni misliti, da bi se zgodilo do 24. marca že velike spremembe; zato bode takrat nabrž državni zbor še enkrat odgojen in na Ogrskem bode imeli daljšo neparlamentarno dobo. Z jugoslovanskega stališča je to zavlačevanje na Ogrskem nengodno, ker se s tem tudi zavlačuje rešitev krize na Hrvaškem.

z Volitve na Angleškem in Slovanstvo. V praškem narodnem klubu je predaval dr. Kramář o volitvah na Angleškem. Obširno je razlagal, kake posledice bi imela zmaga unijonistov, oz. zmaga misli za obrambno carino po vsem ostalem svetu, osobito v Nemčiji. Kako dobro to vedo v Nemčiji, kaže beseda Hardenova, da se mora to vprašanje rešiti z mečem. Zadnji čas pa je že, da bi o njem razmišljali tudi Slovani, kajti ni nobenega dvoma, da bi se Nemčija z vso svojo silo vrgla na slovanski Vzhod, ako bi se ji posrečilo Anglijo premagati. Najbližje, pozitivne posledice volitev na Angleškem za slov. politiko pa je označil dr. Kramář sledeče: „Unijonisti nimajo večine in je gotovo tudi ne bodo imeli. Liberalci si večino lahko s pomočjo Ircev zasigurajo — ali ogromnemu naskoku unijonistov se je vendar posrečilo zanesti med volilstvo trdno uverjenje, da ima Anglija edinega močnega in nevarnega sovražnika, Nemčijo. S tem razpoloženjem in prepričanjem morajo angleški liberalci računati. Saj so že morali v volilnem boju obljubovati, da ničesar ne upuste, kar bi moglo škodovati sedanjemu razmerju sil med Anglijo in Nemčijo. Med obema državama nikakor ni nastalo pomirjenje, kakor bi rad prepričal nemški tisk svetovno javnost, temveč ravno nasprotno: nastalo je poostrenje. To je glavni moment za Slovanstvo pri volitvah na Angleškem. Slovani nečemo delati politike katastrof in krvavih konfliktov... Toda na čegavi strani imamo stati v velikem boju med Anglijo in Nemčijo, to vemo dobro, ker smo prepričani, da bi se obrnila sila Nemčije, ako bi zmagala, sama proti nam.“

Drobne politične novice.

33 novih senatorjev je imenoval italj. kralj. Med njimi je 15 bivših poslancev, 3 visoki uradniki in 11 znanstvenikov ter literatov. Za nas je zanimivo imenovanje starega italj. rodoljuba Pastra, katerega je Avstrija l. 1853. obsodila k smrti.

Spori v češkem klerikalnem klubu. Vodstvo češkoklerikalne stranke izjavlja v koresp. „Centrum“, da so vesti o razprtijah v klubu neresnične. Trosijo jih v svet češki agrarci, ki bi radi odvrnili javno pozornost od slabih razmer v lastni stranki.

trpeti, sladko umirati za domovino! Midva pa niti ne umirava, niti tega ne. Samo malo trpiva. Toda kaj trpiva? Saj ne trpiva, ko nama niti naloge ni treba pisati. V tej točki sva zmagala, nič se ne boj, Feldmann!“

Tako sem tolazil Feldmanna in skladal papirje in knjige v miznici. Ob vsakem stavku sem se ozrl nanj in njegov topi nemi obraz ter povedane prazne oči so še le netile moje razpoloženje.

Tovariši pa so se čudili. Kako je to možno? Kako, da me ni nič dirnilo?

Pobral sem knjige, češ, da si moram napraviti red tudi gori pri postelji, če grem jutri na izlet, naloge pa da na mojo vero ne bom pisal.

„Pojdi Feldmanne, porazgovorila se bova nekaj o programu, kaj in kako jutri!“

In Feldmann, nezmožen delovanja po lastni volji, se je vzdignil in šel za menoj. Stopaje za menoj je vzdihnil na dvorišču:

„Kaj naj storim, kaj naj začnem? Z menoj je konec, celo konec!“

„Ne bodi neumen, Feldmann! Žalost ti ne pomaga prav nič. Nekoliko preostri so bili zares, pa tega ne moreš izpremeniti. Nič ne de!“

Očital je meni in sebi, zakaj nisva pri reportu rajši očito obdolžila kadeta vse krivde, ker bi potem naju ne bili mogli kaznovati. Nesreča in sila ga je privajala k podlim mislim.

„Nič ne de. Bova že pretrpela.“

Novo ministerstvo na Grškem. Vsled intrig vojaške zveze je padlo dosedanje Mavromihalisovo ministerstvo. Novo vlado je sestavil Dragamis. Polkovnik Zorbas, vodja častniške zveze, je vstopil v novo ministerstvo kot vojni minister.

Volitve na Angleškem. Včeraj do 4. ure popoldne je bilo izvoljenih 263 unijonistov, 262 liberalcev, 40 socializmov in 75 Ircev. Ker tvorijo ti koalicijo proti unijonistom, znaša vladna večina sedaj 114 mož.

Bratianu na Dunaju. Cesar je sprejel včeraj rumunskega ministerskega predsednika Bratianu v posebni audijenci. Bratianu bode tudi konferiral z grofom Aehrenthalom glede različnih balkanskih vprašanj.

Dnevna kronika.

d Slovenskim tiskarnam. „Matica Slovenska“ razpisuje s tem natečaj za tisk knjige „Ustava in uprava ilirskih dežel. Spisal dr. Bogomil Vošnjak“, ki bo obsegala približno 22 tiskanih pol in se bo tiskala v najmanj 4850 izvodih. — Papir, format in tisk knjige bode tak, kakor je bil v „Bleiweisovem Zborniku“ (za l. 1909). P. n. slovenske tiskarne, ki reflektirajo na disk te knjige, se vljudno pozivljejo, da pošljejo svoje oferte do dne 2. februarja 1910. Dne 3. februarja ob 9. uri se bodo oferte otvorili; p. n. offerenti so vabljeni, da pridejo ob tej uri v društvene prostore „Matice Slovenske“ (Kongresni trg, 7). V ofertu je treba navesti 1. ceno za tisk pole pri 4850 izvodih, 2. ceno za eventualni petit tisk (ne tarifalno, ampak z določeno svoto); 3. ceno za papir pro 1000 pol; 4. ceno za eventualnih nadaljnjih 100 izvodov; 5. ceno za ovoj. V ofertu je ceno za tisk in papir ločiti. Priložiti je vzorce papirja in duplo. Cene je razumeti franco Ljubljana. Knjiga mora biti dotiskana do dne 22. aprila 1910. — Uprava „Matice Slovenske“.

d Moravsko učiteljstvo za izboljšanje položaja. Dne 27. t. m. je zborovalo v Brnu nad 3000 moravskih učiteljev in učiteljic. Po daljši razpravi o položaju učiteljstva se je sprejela soglasno resolucija, da se mora učiteljstvo glede plače izenačiti z drž. in dež. uradniki v 4 najnižjih plač. razredih t. j. v XI. do VIII. plač. razreda. Službena doba se mora znižati na 35 let.

Dopisi.

v Porotne obravnave v Celju. Iz porotniških krogov nam pišejo: Oglejmo si porotno obravnavo v Celju malo bližje! Porotniki so po večini Slovenci, kajti s prisego dokumentirajo svojo narodnost. Le dva ali trije (izmed 12+1) Nemci ali bolje rečeno, „nemškomisleči“ sede na porotniški klopi! Predsednik vidi, da so Slovenci, on govori morda dobro slovenski — a slovenski jezik mu je prenizkoten, da bi govoril v istem napram slovenskim porotnikom! Različni dokazi, tikajoči se obravnave same, se tolmačijo s strani predsednika nemški in dostikrat jim govori isti na dolgo in široko, porotniki pa gledajo in ako bi povprašal dobro polovico izmed njih, so li razumeli to kaj da jim je razkladal predsednik senata, bi odgovorili, da ne! In ni jim tudi zameriti, ako ne razumejo tujega jim jezika, kajti marsikateri izmed njih je že pozabil na nemščino, katero se mu pred nekaj leti zabičavali različni učitelji. Da govore sodni zdravniki samo nemški, se ne čudimo, saj so isti navadno iz vrst spodnještajerskega nemškutarstva. Obravna se nadaljuje. Vstane državni pravdnik, dolgotrajen govor se začne z besedami „meine sehr geehrten Herren Geschworenen“ in na obširno razvija v nemškem jeziku krivdo obtoženčeve porotnikom, ki navadno pri tem — zapijo, saj ne razumevajo vsega, kar jim isti govori! Zanimivo je, da odprejo, če nastopi slovenski zagovornik, vsi oni navidez

utrujeni porotniki svoje oči in da z napetostjo slede slovenskim izvajanjem odvetnika. Saj jim govori isti v domačem jeziku, katerega bolj razumevajo, kot nemški govor zastopnika državnega pravdnictva. Obravna teče h koncu. Senat predloži porotnikom v nemškem jeziku spisana vprašanja, na katera naj porotniki odgovore in famozen je dostikrat celo uro trajajoči nemški poduk predsednikov, ki podučuje porotnike o postavah kazenskega reda. In čudili bi se n. pr. razsodbi, katero je izreklo zadnje soboto sodišče, ko bi se morala vsaj po mislipisca teh vrst prisoditi ubojniku dosti strožja kazen. Vzrok tiči jedino v jezikovni nedoslednosti, na kar bi posebno opozorili državne poslance naše, katerih dolžnost bi bila, razkrinkati to „objektivno“ postopanje sodnikov in držav. pravdnikov pri merodajnih krogih v Gradcu in na Dunaju. Pripomnil bi, da me, ko to pišem, ni vodila nacionalna strast, ampak edino čut pravice, ki naj prisodi zločincu pred tozadevnim forum mu po zakonu odmerjeno kazen, katerega pa se naj tudi oprostí, ako je nedolžen in se ne čuti krivega.

Društvene vesti.

d Narodna čitalnica v Žalcu ima svoj redni letni občni zbor v soboto dne 5. svečana 1910 ob 8. uri zvečer v gostilni Delniške pivovarne v Žalcu s sledečim vspeedom: 1. Prečitane in odobrenje zadnjega zapisnika. 2. Odborovo poročilo. 3. Volitev novega odbora. 4. Slučajnosti. Vse člane in prijatelje vabi k mnogobrojni vdeležbi odbor.

d Slovensko trgovsko društvo v Mariboru ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 6. svečana ob 3. uri popoldan v restavraciji Narodnega doma. — Pristop je dovoljen vsem gospodom, ki so trgovskega ali obrtnega stanu, ter se zanimajo za to društvo.

Občni zbor Bralnega in pavskega društva „Maribor“ se vrši v soboto 12. svečana ob 8. uri zvečer v kmetijski sobi Narodnega doma v Mariboru. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika. 2. Volitev odbora. 3. Slučajnosti.

Štajerske novice.

a Poslanec Robič in učiteljske plače. Klerikalni klub je po odborniku Robiču stavil v dež. zboru predlog, da se odpravi 3. plačilni razred in se prestavijo šole 3. razreda v 2. razred. To je seveda opravičeno in primerno zlasti pri nas, kjer so skoro vse šole v 3. plač. razredu. Toda ta predlog je le polovičarstvo. Vsi drugi predlogi o ureditvi plač so splošnejši in širši. Deželni odbornik Robič je priporočal svoj predlog, ker je najbolj „billig“ v ob h pomenih besede, namreč najbolj poceni in najbolj pravičen (!) Od drugih poslancev stavljeni predlogi so baje deloma neizvedljivi z ozirom na deželne finance in se ne morejo za resne smatrati. Ta predlog se pa že sedaj lahko izvede in bode podlaga za daljno ureditev plač. Predlog se je odkazal naučnemu in finančnemu odseku!

a Odgovor dež. odbora na interpelacijo glede pospeševanja vinogradništva. V ti zadevi je stavil dr. Kukovec oktobra 1909 na deželni odbor vprašanje, zakaj zadržna zveza v Gradcu podpira vinske spekulantne in ne kmetijske zadruge. Pritožba se je tikala kmetijske podružnice v Središču, kateri je graška zveza meseca junija 1909 naznanila, da ima že dovolj vina od drugod. Deželni odbornik grof Franc Attems je v včerajšnji seji deželnega zbora odgovarjal v pol ure trajajočem podrobnem odgovoru. Pravi, da je deželni odbor vse strogo preiskal in se prepričal, da graške zadržne zveze ne zadene krivda. Zadruge in posamezni kmetje so se oglašali, zlasti zadruga pri Sv. Bolfenku pri Središču. Središka

po večerih pripravljat postelj ter snažit stvari in obleke, in se je položil.

Kmalu za njim ležem tudi jaz. Po polnoči slišim izpod Feldmannove odeje globoke žalostne vzdihne — siromak še ni mogel zaspati. Toda saj jaz še tudi nisem zatisnil očesa — bilo je že konec mojega humorja. Nastopila je bolešt, za njo pa zopet resignacija. Celo tiho so prihajale misli za mislimi. Kaj bo zdaj pravzaprav s teboj? Primerjal sem svoje razmerje — razmerje kaznjence — k raznim znanim ljudem. Komu naj kaj o tem naznam, da sem v zaporu? — Nikomur, samo domu očetu, a tudi očetu še le pozneje, po desetih dneh! Kaj sem pravzaprav zakrivil? Ne vem! Nič!

Hotel sem se oglasiti vzdihujočemu Feldmannu in mu kaj povedati, vprašati ga po zdravju in duševnem stanju. Toda rajši sem molčal. Premagal sem se. Feldmann bi bil lahko sklepal, da tudi jaz ne morem spati, in čemu je treba njemu vedeti o tem? Bova že pretrpela! Srce — selišče užaljene samozavesti in ranjenega ponosa — se je polagoma napolnilo z resignacijo in mirno sem preživel naslednji dopoldan. Dalje prihodnjic.

Darujte za Nar. sklad!

Žvižgal sem še in prepel vse bojne pesmi, kar sem jih znal in kolikor mi jih je prišlo na misel. Vso obleko in ves raznovrstni drobiž sem si razmetal po postelji in zlagal zopet skrbno v skrinjico. Knjige! Knjig si v zapor ne smem vzeti, škoda! Ničesar ne smem deset dni čitati, nič kaditi, vsaki tretji dan bo post, samo komisnega kruha in vode dobim, — mrzle bodo te januar-ske noči na trdih deskah v nezakurjeni luknji. Vedno sem opozarjal zamišljenega Feldmana na prihodnjih deset dni.

„Deset dni, to je skupaj troje postov. Malo! Toda deset dni molčati, z nikomur govoriti, to bo hudo! Sicer pa lahko komandiraš med svojimi stenami; misliš si pred seboj stotnijo, pri tem se ti okrepi glas, da bo dober poveljnik iz tebe, kaj ne, Feldmann? Morda dobiva luknji drug zraven drugega, da sva si soseda! Veš kaj, tako dolgo bova vrtala — vzemi si tudi nožiček skrivoma s seboj —, da si napraviva v steni luknjo. Pri-povedoval bom ti pripovedke in pravljice, kaj ne, Feldmann? Znam jih mnogo, več, o tatovih, razbojnikih, hudodelcih, svetnikih... vse bo dobro, kaj ne Feldmann?“

Feldmann pa se ni zganil. Sedel je na svoji postelji. Včasih je malo prikimal, morda iz žalosti nad svojo usodo, morda je soglašal z mojimi predlogi. Nazadnje si je molče pripravil postelj ne počakavši svojega Goral, ki mu je hodil

podružnica se je pa baje prepozno oglasila, ko so imeli v Gradcu vina že dovolj. Tudi pravi grof Attems, da je graška zveza kupila polovico vina od kmetov in le polovico od veleposestnikov, nič pa ne od vinskih spekulantov. Tako mora biti tudi v naprej in je dal deželni odbor graški zvezi kmetijskih zadrug strogo naročilo za vprihodnje. Tako deželni odbornik grof Fran Attems!

a Iz Maribora. (Deželno poskuševališče in ravnatelj Schmid). V pondeljek se prične debata o deželnem proračunu v Gradcu. Dobro bi bilo, da si naši poslanci ogledajo posamezne točke in posebno jih opozarjamo na mariborsko poskuševališče. Celo mesto je tega mnenja, da je to drago poskuševališče nepotrebno. Njegov ravnatelj sam trdi v poročilu deželnega odbora tole: „Glavna vrednost tega zavoda je bila tudi v tem letu kot podučevališče v kmetijskih strokah. V nastanem pogovoru se je o vseh strokah kmetijstva najobširneje in temeljito dajalo nauke, pojasnila in spodbuja.“ Kdo se ne smeje? Ravnatelj Schmid ne zna in noče znati ene besede slovenski. O kmetijstvu ne razume popolnoma nič. Preiskava zemlje zaradi nabave gnojil je v celem letu dosegla 36 števil. Iz zato se vzdržuje drag zavod in dva uradnika, eden med tema v 7 plač. razredu. Pač pa je glavno delo ravnatelja Schmidta hujškanje zoper Slovence. Ob vsaki uradni uri ga najdete kje na agitacijskem potovanju v mariborski okolici, zdaj pri „Südmarki“ v St. Ilju, na Tezni, v Jarenini, zdaj pri občnih zborih Schulvereinskih podružnic. Mož ima neizmerno mnogo časa in najlepše dohodke in vse to plačujejo Slovenci ob svojih davkih zato, da imamo od dežele drago plačanega agitatorja. V te razmere treba pogumno posvetiti. Te razmere so Korošcu in Robiču dobro znane, zakaj molčita?

a Deželna podpora ljubljanski klerikalni zadrugi zvezi. Današnji graški listi poročajo, da je finančni odsek v štajerskem deželnem zboru dovolil mariborskemu oddelku klerikalne zadrugne zveze v Ljubljani podporo 1000 kron. To je torej tisti cukereček, ki je zadostoval, da so se klerikalni levi v štaj. dež. zboru spremenili v najpogubnejše ovce!

z Uradna slovenščina. K polit. ekspozituri v Mozirju si je prišla ženska po poselsko knjižico. Ker je bila huda zima, je bila dobro ovita v veliko ruto. Uradnik, ki le za silo govori slovenski, ji napiše v knjižico, kake postave je, kake barve oči ima itd., le las ne vidi. Reče ji torej: „Sedaj sem napisal vse, samo svojo dlako mi še pokažite, da napišem kake barve je!“ Te zahteve se je ženska tako ustrašila, da je kar pobegnila iz pisarne brez knjižice.

z Avstrijska pravica. Kakor smo že poročali, je ljubljansko državno pravdnništvo na največje veselje Nemcev in slovenskih klerikalnih izdajalcev zaplenilo v Ljubljani črni narodni kolek Ciril-Metodove družbe z napisom „20./IX. 1908.“ Rojake opozarjamo, da naj ne pilepljajo teh narodnih kolkov na poštno pošiljavo, ker jih sedaj poštni uradi, ravnaajoči se po svojih predpisih, ne sprejemajo v promet in sicer „brez vsake izjeme“. To so sicer že izvajali zagrizeni nemški poštni uradniki še pred tozadevnim odlokom poštnega ravnateljstva. Poslanci naj zastavijo vse sile, da se konfiskacija prekliče in se naj sklicujejo zlasti na dejstvo, da isto državno pravdnništvo v Ljubljani in pa občutljivo poštno ravnateljstvo mirno trpi nemški narodni kolek z nesramnim napisom: „Schule in Lichtenwald. Erinnerung an den windischen Überfall am 20. IX. 1908.“ In take vrste nemških kolkov je še več. Moral bi biti sam vrag, da bi na Avstrijskem ne dobili tudi Slovenci pravice!

d Jugoslovanski minister-rojak. Na nekem shodu v Gradcu je rekel posl. Wastian, da raje Nemci opuste svojega ministra rojaka kakor da bi pripustili jugoslov. ministra rojaka. Iz te Wastianove izjave zveni znova strah pred jugoslov. ministrom rojakom, kajti naši renegatje in različni nemški uradniški protežiranci dobro vedo, da bi bil konec zlatih časov za nje, ako bi imeli v ministerskem svetu moža, ki bi tam pojasnjeval, kaki so ti naši sodni in politični uradniki in kako nalogo imajo spolnjevati. Pravilno je zato, da skuša sedaj cela jugoslov. delegacija doseči jugoslov. ministra rojaka. Položaj ni neugoden za to.

z Občinske volitve v Žalcu. Pri današnjih občinskih volitvah za trg Žalec je zmagala v 3. razredu sijajno Narodna stranka. Njeni kandidati so dobili največ 152 glasov, klerikalni komaj 32. Izvoljeni so sledeči gg. posestniki za odbornike: Marovt Mart., Šlajf Jože, Kočevar Nikolaj, Korent Janez, Janežič Fr. in Drobež Martin. — Za namestnike: Šlis Franc, Korent Franc in Lednik Anton. Naskok klerikalcev na ta razred se je torej prav klaverno ponesrečil. Žalec je in ostane napredna trdnjava v Savinski dolini.

u Poravnave porotne pravde. Zoper odgovornega urednika „Slov. Gospodarja“ Franca Rakoviča so teklo do zadnjega časa 4 porotne pravde zaradi razžaljenja časti. Tožen je bil urednik Rakovič od tajnika okrajnega zastopa v Šmarju Amanda Granerja, ker je temu očital, da se je dal mirno smrkovca imenovati, nadalje od nad-

učitelja Martina Brišnika, o katerem je pisal, da je bil obsojen na 3 mesece zapora, kar ni bilo res, nadalje od Alojzija Seršena iz Veržaja, ktere ga je „Slov. Gospodar“ smešil, slednjič od župana Florjana Goleža iz Št. Vida, o katerem je „Slov. Gospodar“ objavil sramotilno pesem. Včeraj se je sklenila glede vseh teh zadev sodna poravnava, ker je obtoženi urednik žalitve na sodnijski zapisnik preklical in obžaloval, vsled česar so mu tožniki odpustili.

Sodnik Stepischnegg in slovenščina. Sodnik Stepischnegg vključ opetovanim pritožbam še vedno rabi v slučajih, kjer se stranke zagovarjajo slovensko, za zapisnike nemške tiskovine in razpravlja ter razglasuje razsodbe nemško. Pri tem mu zvesto pomagajo njegovi nemški zapisnikarji in upravitelj državnega pravdnništva avskultant Perko, kateri se tudi poslužuje izključno le nemščine. Ko je bil pri včerajšnji razpravi Mikuš-Jošt zaslišan kot priča žalski poštar g. Križan in je zapisnikar tega slovensko vprašal, kako mu je ime, je zaklical Perko, akoravno pri tej razpravi ni imel ničesar opraviti: „Der Herr Križan spricht deutsch.“ Sodnik Stepischnegg pa je obe slovenski priči zaprisegel in zasliševal nemško ter hotel nemško protokolirati, akoravno sta obe stranki in obe priči govorili slovensko. Če se pa izjemoma protokoliira kak stavek slovensko, je slovenščina taka da se Bog usmili. Včeraj je zasebni obtožitelj Mikuš, ki po odvetniku ni bil zastopan, moral četrto ure razjasnjevati, kaj pomeni beseda božati, ker je Stepischnegg vedno le govoril, da je misijonar „ubožil“. Mi pozivljamo slovenske odvetnike in odvetniške kandidate, da naj strogo pazijo na vsak slučaj, kjer se zapostavljajo pravice slovenskega jezika ali kjer se slovenščino tako neusmiljeno pači in naj vselej ukrenejo ne le jezikovne pritožbe, ampak naj te slučaje tudi objavijo, ker mora okrožno sodišče in višje deželno sodišče v Gradcu vendar enkrat nvideti, da nas ne smejo soditi ljudje, ki ne poznajo niti najpriprostejših besed našega jezika.

d Dr. Stepischnegg še vedno kazenski sodnik. Zbirko jezikovnih cvetk celjskega okrajnega sodnika Stepischnegga moramo zopet obogatiti. Naslednje bisere smo našli v aktu U V 59/10: „Tote bundle . . . sem jih imela na obleki na šitih. Jaz sem bila v Klagenfurtu do semptra. Tote spize sem našel (ženska!!) med smeti, sem mislila za odprevržene. Obtoženka se odreči pismeno vabilo in pove, da bo spala v Mörtlovo hišo.“ Za Boga, ali se res ne bo našel predstojnik, ki bo naredil temu škandalu konec?

z V restavraciji „Narodnega doma“ v Celju je prodal natakak Leo Železen v pol leta nad 10.000 računskih listkov Ciril-Metodove družbe. V posnemanje!

v Mesto okrožnega zdravnika v lepem trgu na Sp. Štajerskem bode kmalu izpraznjeno. Resni reflektanti se naj obrnejo za pojasnila na gosp. dr. Janka Serneca, zdravnika v Celju.

a Potresni sunek smo čutili nocoj dve minuti pred 1. v Celju. Zaklepetala so okna in vrata. Smer je bila od jugozahoda proti severovzhodu.

z O nocošnjem potresu smo dobili naslednja poročila: Zidani most. Danes ob 12. uri 57 m. ponoči smo čutili tu eno sekundo trajajoč potresni sunek. Smer od juga proti severu. — Maribor. Danes zjutraj, malo pred 1. uro ponoči je bilo čutili tu močan, nekoliko sekund trajajoč potresni sunek v smeri od jugovzhoda proti severozapadu. Št. Jurij ob Juž. žel. Nocoj ob 12. uri 58 m. je splašil ljudi v spanju močan potresni sunek v smeri od zahoda proti vzhodu. Temu je sledil pet minut pozneje drugi. Posoda v sklednikih je zapopotala, ptiči so v ptičnikih popadali na tla in prestrašeno frfotali okrog. Žalec. Nocoj ob 1. uri ponoči smo začutili potresni sunek in pet minut kasneje še enega.

za potresnega poročevalca na Štajerskem je imenovan sedaj zasebni docent dr. Fr. Heritsch v Gradcu, ker je dr. Hoernes odložil to mesto. Potresna postaja na Štajerskem se nahaja sedaj v Gradcu, Kacijanerjeva ulica 6.

z Za Doberno. Finančni odsek v štajerskem deželnem zboru predlaga resolucijo, v kateri se poziva deželni odbor, naj vpliva pri vladi z vsemi silami na to, da se upelje med Celjem in Doberno avtomobilni promet.

v Iz Št. Jurja ob Juž. žel. Še enkrat opozarjamo sl. občinstvo od blizu in daleč na zaključni venček, ki se vrši jutri v nedeljo, dne 30. prosinca 1910 v vseh prostorih kolodvorske restavracije g. Marije Kincl v Št. Jurju ob j. žel. Plesateljini mladini se bode v najobilnejši meri nudila prilika rajati ob zvokih godbe Napolitana do-ranega jutra. Ker vlada splošno zanimanje za to prireditve ter so železniške zveze d. kaj ugodne, je upati najobilnejše udeležbe. Začetek ob 7. uri zvečer. — Vstopnina 1 K. — Na veselo svidenje torej!

o Imenovan je računski podčastnik Miha Prelog od 87. pešp. za sodnega kancelista v Laškem trgu.

o Iz Šoštanj nam pišejo: Pred seboj imamo konečno razsodbo slovenjgraškega okr. glavarstva v zadevi občinskih volitev v našem trgu. Navedemo le glavne momente. Po tej razsodbi imata torej v 2. volilnem razredu poleg raznih drugih nepostavnih volilcev ostati tudi 5 Židov iz Beča, Prage, Krakova in zlodej vedi, od kod še, ljudi torej, ki jih se živ krat ni videl v Šoštanju. Tem ljudem je dal naš dični župan (pl.) Woschnagg alias Vošnjak predpisati osebne davka 55 K — in sicer zadnji dan, ko se je drugič sestavljal davčni prepis za „zgubljeni“ volilni akt od 13. okt. lanskega leta. Mi smo dobro razumeli, zakaj se je ta akt „zgubil“ (ta navada se je sicer v Šoštanju že precej udomačila) in mislili smo si tudi, da bodo na davkarji udano uslišali želje našega plemenitaša in spe, pa da bi okrajno glavarstvo vse nepostavnosti dovolilo, tega nismo pričakovali. Razmerje v drugem razredu je sedaj vsled odloka okr. glavarstva 16 Slov. proti 18 Nemcem, ker je bilo vsled nemškega volilnega sleparjenja potisnjeno 6 slovenskih volilcev v 3. razred. Za borih 200 kron si je sedaj napravil kar 5 volilcev, dočim je moral zadnjič enemu samemu kupiti zlato uro, njegovi ženi volneno obleko in dati otrokom po več stotakov. V 3. razredu je z razsodbo okr. glavarstva oropanih 27 posestnikov vol. pravice. Nemce se je seveda le v zelo redkih slučajih črtalo. Čudimo se samo, da se slov. posestnikom ni predpisal davek — dočim je c. kr. davkarija predpisala, kakor se splošno govori, davek celo takim Nemcem, ki še niti vložili niso svojih zemljiških pogodb. Učiteljstvu se ni priznala volilna pravica! Sploh je vprašanje, ali je sedanje poslovanje obč. odbora pravilno in veljavno, ker se mesto umrlih ali odstopivših slov. obč. odbornikov niso poklicali voljeni namestniki. Nove obč. volitve se bodo vršile dne 14. febr. Ali se bodo istih Slovenci udeležili ali ne, to se bode še posebe sklepalo. Konečno je še opomniti, da izkazuje letošnji obč. proračun primanjkljaja 5 tisoč kron; a k temu se pridejo pravdni stroški v znesku 3 tisoč kron. Šoštanjčani bodo videli, kam pridejo, ako jim bodo privandraci gospodarili.

z Iz Št. Jurja ob Juž. žel. Šentjurska Jubilejna mlekarja se prav lepo razvija. Zadruga šteje danes okoli 180 članov in ima podružnice v Dramljah, Slivnici, Grobelnem in Ponikvi. Potreba je bila velika, da smo si postavili lastni dom, ki bo ustrezal vsem potrebam našega veliko obetajočega mlekarniškega podjetja. Nova parna mlekarja je jako praktično in moderno opremljena in se lahko imenuje prva južnoštajerska zadruga parna mlekarja. Vključ težavam, ki so se stavile mlademu podjetju od raznih strani, ima ta mlekarja trdno in solidno podlago; stvar njenih članov je, da se iste prav pridno poslužujejo. Stavba je tako daleč zgotovljena in strojevo opremljena, da se je na dan 25. t. m. blagoslovila in otvorila. Ker je sedaj zelo neugodno vreme, se bode vršila slovesna otvoritev meseca marca. — Opozarjamo tukaj vse celjske kavarnarje, pekarije in privatnike, da je mlekarja namenjena pošiljati tudi v Celje s stroji očiščeno mleko, ako se zglašijo zadostno število stalnih odjemalcev.

z Podelitev podpore za po točl prizadete v ptujskem in ormoškem okraju je bila od pomožnega odbora pri seji dne 22. t. m. sklenjena. Občina dobijo sledeče vsote: Litmerk 23.750 K, Velika nedelja 13.130 K, Šardinje 12.210 K, Sodinci 9080 K, Ormož (mesto) 6110 K, Vičanci 6230 K, Trgovišče 3690 K, Podgorci 11.670 K, Pušenci 5570 K, Hardek 3240 K, Bratonečice 4420 K, Frankovci 4450 K, Hum 2690 K, Savci 3610 K, Obrež 6050 K, Brebrovnik 2550 K, Ranč 400 K, Trnovci 1140 K. Od drugih občin iz ormoškega sodnijskega okraja nimamo poročil. V ptujskem okraju dobijo: Sv. Lovrenc v Slov. gor. 640 K, Polensak 17.000 K, Hlaponci 11.940 K, Polenci 5020 K. Dežela bo tudi dala nekaj okrog 12—15 tisoč kron vseh skupaj za občine Litmerk, Velika nedelja, Šardinje, Sodinci, Ormož, Vičanci, Trgovišče, Pušenci in Hardek. Znesek se razdeli po odstotkih. — Podpora se začne deliti okrog 15. februarja. Upamo, da se izvrši vse pravilno, kakor je bila želja in volja pomožnega odbora, ki je sodil na podlagi poslanih uradnih poročil od strani občinskih komisij. Seje pomožnega odbora se je udeležil dr. Ploj, Ozmec, Meško.

u Drobne novice. V Strelcih pod Ptujem je 20. tm. pogorela kmetu Strelcu hiša in hlevi. V sedanjem hudem mrazu težka nesreča! — Ptujski šnops rodi v okolici svoje sadove: v Špuhlji so se nedavno tega fantje stepli in z nožem težko ranili fanta Goloba iz Nove vasi. — V Št. Jurju vb. Tabornu so zmagali pri obč. volitvah v 2. in 3. razr. klerikalci, v 1. naprednjaki. — V Dedji vasi je pos. Černelc tako nesrečno udaril svojo ženo v zakonskem pretepu po glavi, da je izdihnila.

a Iz Ptuja. Kaj vse se dandanes dogodi radi polhovk, to je že res interesantno. Ta topla čepica iz polhovih kožic, kaj lično, majestetično pokrivalo, nareja našim Nemcem toliko jeze. Nareja mestu nove stroške, dasi še niti dolgov ne morejo poplačati. Potem ti onemogli posmehi mest-

nih nemških „frkelj“ in gospodičen, kar je že tudi opaziti drugje, n. pr. v Mariboru. Silno in opevamo nemško kulturo kažejo ti ljudje tako lepo, da jim Slovenci ne bomo nikdar nevošljivi za njo. Pri predstavi v „Narodnem domu“ v Mariboru 23. t. m. je pel Grga kuplet o polhovkah in Ptuj. Ker pa ni mogel celega prepeti, radi prevelikega smeha, evo ga:

Magistrat od mesta Ptuja
zadnji čas je poln skrbi,
polhovka, ta ga razburja,
silno bode ga v oči,
pa jo stuhla modra glava —
brž jih ducat naroči,
pometačem je razdava,
da Slovence sramoti.

Reče „Štajerc“, vrl možakar:
Vraga, to ni pametno,
vdihamo mi nekaj pravkar
misel jako dražestno;
tu podgan živi obilo,
kape naj se naredé —
to Slovence bo jezilo,
č' nosimo podganovke.

v Iz Teharj. Dne 20. prosinca t. l. je umrl g. župnik zlatomašnik Anton Šibat v 81 l. svoje starosti, ki je še to leto bral maše vzlic hudemu trpljenju na nogi. Rojen je bil dne 14. avgusta 1829 leta kot sin kmečkih starišev blizu Ponikve ob J. ž. ter župnikoval popreje v Sevnici — zadnji čas pa po smrti blagega prejšnjega župnika na Teharjih č. g. Jeretina, kateri je zapustil vse svoje premoženje za sedanjo krasno novo župno cerkev na Teharjih — do smrti na Teharjih. N. v m. počiva!

v Iz Teharj pri Celju. Poslovna doba sedanjega občinskega odbora je potekla že v jeseni lanskega leta. Nove občinske volitve vzlic temu še do danes niso razpisane — ker si tega nemškutarji ne upajo. Čitateljem „Domovine“ bo gotovo še znano, na kako „čuden“ način so nemškutarji pred 4 leti zmagali le z 1 glasom večine v III. razredu — potem ko so se občinske volitve, pri katerih so zmagali Slovenci, razveljavile. Sedaj se pa nemškutarji posebno Štorovske tovarne — grozno bojijo novih tajnih občinskih volitev, kar se razvidi posebno iz sledečih okolištin. Glavni sčebri celjskih „urgermanov“, nam.eč: 1. dr. Otto Škoberne, 2. dr. Fritz Zangger, 3. Julče Rakusch 4. Gustav Stiger in (risum teneate) 5. Peter Derganz (rojen Hrvat) kupili so majhen gozd v katastralni občini Teharje od znanega nemškutarskega kovača Tlakerja — taistega razdelili na 130 — beri stotrideset kosov in glasom kupnih pogodb z dne 24. grudnia 1909 leta razprodali 130 celjskim — tudi prav problematičnim Nemcem vsak tak košček navedenega gozda za 12 K reci dvanajst kron (davka bo menda 1/50 vin.) — v to svrhu, da bi pri bodočih občinskih volitvah na Teharjih, katere se pa še ne bodo menda poprej razpisale, imeli ti novi nemški oziroma nemškutarski posestniki iz Celja — v pomoč občinskim volilcem iz Štor tudi volilno pravico v III. razredu na Teharjih. Vse to se lahko razvidi iz javne zemljiške knjige v Celju pri vlož. številkah 358, 359, 360, 361 in 362 katastr. občine Teharje oziroma vlož. št. 370 do inkl. 494 kat. obč. Teharje. Iz zemljiške knjige vsak lahko sam izve imena dotičnih — skoraj neznanih novih lastnikov teharskih — bodočih občinskih volilcev III. razr., ki niti toliko sveta ne posedujejo, da bi se sami na njega vsedli, ne da bi motili mejača v posesti. Sicer pa niti eden teh imenitnih posestnikov (imena so na razpolago) ne ve — kje prav za prav njegov svet (?) leži, katerega itak nikdar posedoval in vžival ne bo, ker je cel „gozd“ popolnoma izsekan in se nobeden lastnik ne more bahati, da bi posedoval le eno drevo! Da so zgoraj navedene takozvane kupne pogodbe 130 po številu — vse napravljene (?) dne 24. grudnia 1909 v eni in isti pisarni, le navidezne, sestavljene le v svrhu volilne sleparije — je jasno, kakor beli dan!

d Iz Przemysla, Slaska itd. je dobil hrastniški „Sokol“ podpore za „Sokolski dom“. Kaj pa mnogi bližnji rojaki, ki imajo denarja „kot pečka“, ti se ga ne bodo spomnili? Potreba je nujna, če hočete, da nas nemškutarji ne pozobljejo in da ne pridejo za Hrastnikom pod nož še drugi kraji ob železnici tja proti Trstu, pomagajte nam.

a Iz Frama se je poslalo družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 15 K, kateri znesek se je nabral v družbinem nabiralniku narodne gostilne gospe Marije Turnerjeve. Zavednim Framčanom krepek „živijo“!

v Iz Ljutomera. Ljubljanski „Slovenec“ je v svoji 15. št. v dne 20. januarja t. l. med štajerskimi novicami objavil sledeči članek. Ljutomer. Pri nas se vrše razne izpremembe. Odkar je posojilnica izstopila iz liberalne zveze, se njen tajnik Misja ne počuti več dobro in nam rava baje zapustiti Ljutomer ter se potegovati za službo pri

posojilnici v Mariboru ali Celju itd. Na to izjavljam le, da se meni doslej še niti sanjalo ni o tem, tem manj pa še, da bi že „nameraval“ se potegovati za službo bodisi pri posojilnici v Mariboru bodisi v Celju in da je to le prazna izmišljotina in gola laž, katero je dopisnik z vsakomur jasnim nečednim namenom poslal v svet. Pač pa je dopisnik s to svojo lažjo, kakor tudi z drugimi prejšnjimi članki iste vrste, katere je pošiljal o meni sl. časopisju, neovržno dokazal, da je to le njegova srčna želja in da skuša iz njemu lastnega človekoljublja z namigavanjem, natolcevanjem in hujskanjem, 1. mene po blizu 17 letnem službovanju pri tukajšnji posojilnici na stara leta spraviti ob službo in 2. če le mogoče, še tudi iz Ljutomera. Če bi se mn. že tudi posrečilo prvo, — kar sicer za posojilnico najbrž tudi ne bi bilo posebno častno, — se vendar naj nikar ne skrbi za moj obstanek in me naj ne pošilja že sedaj v Maribor ali Celje, ker še vsekakor nastane vprašanje, če se mu posreči tudi drugo in če bode Ljutomerski posojilnici s tem storil tudi sploh kako uslugo, — o čem bode naju oba še le podučila bodočnost. Toliko slovenski javnosti v poljasnilo „posebnega spoštovanja vrednemu“ Slovenčevemu dopisniku in vsem za njim stoječim pa enkrat za vselej v odgovor. V Ljutomeru, dne 25. januarja 1910. Anton Misja.

a Imena katastralnih občin so v naših zemljiških knjigah napisane še vedno jedino le v nemškem jeziku. Dovoljeno je vlagati slovenske zemljeknižne predloge, ti predlogi se morajo slovenski reševati, vključbe so slovenske a kat. občine imajo še vedno samo tista čudovita pokvarjena nemška imena, kakeršne so ustvarili nekdanji uradniki naših patrimonijalnih sodišč. Da, celo na Kranjskem ni bolje. Že pokojni notar Krsnik je to vprašanje sprožil v kranjski deželni zbornici; nato je leta 1896 obnovil to akcijo v kranjskem deželnem zboru dr. Danilo Majaron in v štajerski zbornici interpeliral l. 1896 je vlado dr. Franjo Rosina. Na Kranjskem se je na to po letu 1898 sešla enketa o krajevnih imenih, potem pa je vse lepo zaspalo. To je sramota za Slovence in posebno za slovenske pravnike in čas bi bil, da se povsodi ganemo, to posebno radi tega, ker je za pravno občevarje imenovanje slovenskih krajev po njihovih imenih izvanredne važnosti.

Druge slovenske dežele.

v Kranjski deželni zbor. V včerajšnji seji se je sprejel oster protest zoper zvišanje tarifov na južni železnici ter zahteva od vlade, da za bodoča leta v to na noben način ne privoli. Dalje se je sprejela ostra rezolucija zoper nakano Madžarov, graditi progo Metlika-Karlovac ne glasom dogovora z dne 22. nov. 1907 kot glavno, ampak kot ozkotirno ter tako preprečiti dobro železniško zvezo Dalmacije z Avstrijo. — Sprejme se dr. Šusteršičev predlog glede uvedbe vol. dolžnosti. — Na to se je pričela debata o proračunu. Odobri se proračun deželnih dobrodelnih zavodov.

v Društvo zdravnikov na Kranjskem si je na občnem zboru 26. tm. izvolilo za predsednika g. dr. Demetra viteza Bleiweis-Trsteniškega.

v Vladini svetnikom je imenovan ob priliki upokojenja ravnatelj I. drž. gimnaziji v Ljubljani g. Fr. Wiesthaler.

Prvi cesarski diplom v slovenskem jeziku je nedavno izdani, s katerim je cesar vzdignil trg Postojno v mesto. Cesar je podpisan na diplomu slovensko.

v Golob-pismonoša se je zaletel na Posavje pri Ljubljani in se ustavil pri nekem gostilničarju. Razmeram se je takoj prilagodil.

v Mednarodni muzej za jamsko znanstvo zgradijo v Postojni. — Pokroviteljstvo odbora za zgradbo je prevzel knez Ernest Windichgrätz.

v Strašen čin blaznega. V noči 24. tm. je posestnik Grlj-Brdanov na Gor. Zemunu pri Ilirski Bistrici, ki se mu je že l. 1904 um nekoliko omračil, nakrat zblaznel. Hotel je ubiti mater, ker pa je ona pobegnila k sosedu in je ni našel, je s težkim kladivom tolkel po glavicah svojih malih otročičev ter svoje 24 letne sestre. Ta in 3 letna hčerka ter 5 letni sinček so vsi težko poškodovani in slednji najbrž ne bo okrevl. Prepeljali so jih v ljubljansko bolnišnico. Brez zavesti je še vedno 13 mesecev stari sinček. Nesrečnega očeta so odpeljali v blaznico na Studenec. Baje so se znaki ponovljenega umobolja javljali že cel teden prej, in čudno je, da se ni nič zgodilo v varstvo rodbine.

v Ujet vlomilec. V Reki je prišel v sredo k zlatarju Elenču ponujat neki človek kose srebrnih reči. Zlatar je spoznal v njih kose srebrnega keliha in obvestil policijo, ki je neznanca aretirala. V preiskavi se je dognalo da je imel neznanec, ki se je izdal za Karla Podlesnika, doma v Zagorju na Kranjskem, še pri sebi več v zadnjem času na raznih krajih ukradenih reči. Policija je prepričana, da je zasačila v Podlesniku enega izmed tatov, ki so zadnji čas izvršili nebroj tatvin po cerkvah in drugod v Pomorju (Opatija, Kastav, Trst, Reka itd.)

v Pokojninska zavoda ljubljanske kreditne banke in družbe sv. Cirila in Metoda sta dobila od vlade priznanje kot dolomestna pokojninska zavoda v smislu zakona o pokojninah za obnih uslužbenecv.

v Ljubljanska polletja in obč. vol. reforma. Pri razpravi o vol. reformi za obč. Ljubljano je stavil dr. Eger (Nemec) spopolnjevalni predlog, naj se sprejmejo v načrt še točke, da je obč. svet dolžan oskrbeti vse potrebne naprave, ki omogočajo uspešno delo policije, dalje pa, da je občina obvezana za oškodnino v slučaju, če je kdo oškodovan vsled zanemarjanja dolžnosti od strani občine oz. njene policije (pri demonstracijah itd.) Predlog je bil sprejet.

v Sodni svetnik Boscšek je kot poročevalec v neki prizivni razpravi v Ljubljani včeraj tako škandalozno slabo referiral in tako slabo slovenščino lomil, da je zastopnik toženca protestiral in zahteval, da se vsi spisi preberijo po katerem členu sodnega dvora, ki zna slovenski. Senat je predlog odklonil, dasi je v civilno-pravdnem redu utemeljen.

v Profesorski izpit sta napravila na dunajskem vsenčilišču gg. Josip Berce in dr. Rudolf Mole, oba učitelja na ljubljanskem liceju.

v Izdajalec. Klerikalci nameravajo zgraditi z židom Francikom tovarno za cikorijo zoper „Kolinško tovarno“.

Podružnica avstro-ogrske banke v Gorici. Tozadevni predlog posl. Faidutija v goriškem dež. zboru je bil v včerajšnji seji odkazan finančnem odseku.

v „Slovensko šolsko društvo v Celovcu“ ima 10. febr. t. l. občni zbor.

Nemške demonstracije v Brnci. Ckr. okrajno glavarstvo je odredilo novo pozvedovanje v zadevi nemških demonstracij 14. nov. 1909 na Brnci.

z Brihtne avstrijske oblasti. Depntaciji koroških Slovencev, ki je šla k dež. namestniku z vprašanjem, zakaj se na šolah v slovenskih krajih nastavlja nemške učitelje, a slovenske se pošilja v nemške kraje, je namestnik odgovoril, da je to potrebno vsled tega, da se nemški učitelji od slovenskih učencev nauče slovenskega jezika, slovenski učitelji se pa med nemškimi otroci bolj privadijo nemščini. Duševna perversnost avstrijskega Sv. Birokracija prehaja v paralizo!

v Drzne tatove imajo vsekakor v Trstu. — Zadnji petek zjutraj je prišlo pred vinsko klet g. Buliča v Trstu pet moških z vozom; odprli so si klet, spravili v njej se nahajajočo železno blagajno na voz in se fletno odpeljali. Ko je zvečer prišel Bulič, je našel celo klet oropano.

v Latinizacija cerkve v Istri. „Edinost“ poroča, da so ckr. pol. oblasti izdale nalog na podrejšence, naj poizvedujejo po selih med priprostim ljudstvom, kaj da je v resnici s protesti naroda proti latinizaciji in z ogorčenjem, ki se je pojavilo proti odredbi škofa Nagla. Z orožniškimi bajoneti se torej hoče vplivati na ljudstvo. Pa še pravijo, da je škofova odredba papeževa in božja volja!

Narodni gospodar.

Sadjerejci in — dendrin.

Govoriti o koristi sadnega drevja, bi bilo pač odveč, saj je vendar znano vsakomur, na koliko raznih načinov se da uporabiti sadje. Uživa se sveže, dela se iz njega sadjevec, hrani se posušeno, iz tropin pa, ki ostanejo pri stiskanju, se nareja dober omakec jesih ali kis itd. Skrb, ki jo imamo s sadnim drevjem, je tako majhna, da se ne more primerjati s skrbjo, katero nam povzročujejo druge kulturne rastline.

Žalibog, da so se v zadnjem času lotili sadnega drevja razni škodljivci, kateri silijo umnega sadjarja, da ne drži rok križem.

Gosenice ter uši, rastlinski zajedavci in razne drevesne bolezni pretijo uničiti naše sadonosnike. Dasiravno imamo v boju zoper gomazeče drevesne škodljivce v pticah pevkah nepodcenljive zaveznike, vendar je mnogokrat, zbog ogromne množine, v kateri nastopajo ti sovražniki, težko, pokončati jih pravočasno in jim zabraniti, da nam ne ugonobijo drevja. To se je pokazalo zadnje dve leti posebno v ormoškem in Ljutomerskem okraju, kjer so gosenice, ki so se zaplodile iz sednjega Medjimurja, osušile sadno in tudi gozdno drevje tako, da je bilo v mesecih maju in juniju golo, kakor po zimi.

S tem hočem reči, da je treba pravočasno začeti s pokončevanjem škodljivcev. Vpraša se le, kako? — Gosenice glogovega belina so se zapredle v jeseni in prezimujejo v svojih zapredkih na koncu mladik. Treba je le, te zapredke sedaj pozimi pridno odrezovati in jih sežigati. Pri tem zelo dobro služijo nalašč zato narejene škarje. Pritrdijo se na dolg, lahek drog in se na ta način lahko porežejo zapredki raz najvišja drevesa.

Mnogo težje pa je pokončevati jajčje zalege prsteničarja. Svoja jajčeca zleže v obliki temnosivih obročkov liki prstanom na enoletne mladike. Ti prstani se radi svoje barve težko razločujejo od drevesne skorje in se jih torej ne more odstraniti in sežgati. Da pokončamo ta jajčeca, treba nam je drugega sredstva in to je — „dendrin“, ki pa je še dosedaj širjim slojem kmečkih sadjarjev vse premalo znan. — Zdi se mi torej umestno, da se na tem mestu nekoliko natančneje pobavimo z njim.

Dendrin je drevesni karbolinej (škrlup), ki ima to lastnost, da se raztaplja v mrz i vodi. Ker bi bil čist, to se pravi nerazredčen preveč silen in drevesu škodljiv, moramo ga vsikdar pred uporabo z vodo razredčiti.

Čemu in kako pa se dendrin uporablja pri sadnem drevju?

Lahko se reče, da imamo le malo sredstev, ki bi bila tako vsestransko uporabna pri umni sadjereji, kakor je ravno dendrin. Uničujejo se z njim razni škodljivci, zabranjujejo in zdravijo pa se tudi razne bolezni sadnega drevja.

Izkušnja uči, da se rabi dendrin s popolnoma zanesljivim učinkom proti košeniljku (tudi na vrtnicah) in krvni uši, pomoré pa se z njim tudi jajčeca prsteničarja, zlatoritke, jabolčnega molja, jabolčnega cvetodera, jabolčnega zavrtača, hrnškove skokice, nadalje zalege listnih uši raznih vrst in to na ta način, da se namaže, oziroma poskropi sadno drevje tekom zime z 10 do 15 procentov vodeno dendrinovo raztopino (10 litrov tekočine se naredi tako, da se vzame 1—1½ lit. dendrina, ostalo pa voda). — Maže se najlože s krtačo ali pa čopičem, škropi pa z navadno škropilnico. Zimskemu mazanju mora slediti mazanje zgodaj spomladi, predno se poganja drevje, a tokrat se vzame le 5—10% raztopina.

Kadar je drevo zeleno, se naj mažejo edino le zalege košeniljke in krvne uši na deblu in debelejših vejah. Proti listnim boleznim dendrin ne izda nič — za te se uporabljajo druga sredstva (tobakov sok in dr.).

Dendrin ugonobi tudi razne rastlinske zajedevce, kakor: mah in lišaj, zdravi pa tudi drevesne bolezni in sicer pereči ogenj, grinto (prišč) na deblu in kar je, mislim, največje važnosti — drevesnega raka. Rakrane se uspešno mažejo pozimi in čez leto. Vzeti pa je treba v to svrhu ali nerazredčen dendrin (pri starejšem, oziroma pri peškastem drevju) ali pa zelo visokoprocentno (30—50) raztopino, med tem ko je v odpravo mahu in lišaja zadostna 10—20% raztopina.

Tudi drevesne rane, zadane po divjačini, se naj mažejo z dendrinom, ki pa se naj pomeša z ilovico.

Ker je koščičasto sadje (slive, črešnje) mnogo bolj občutno proti dendrinu nego peškasto (jablane, bruske), zato mu je slabejša raztopina prikladnejša.

Razun navedenega še omenim, da se glasom mnogobrojnih poročil dendrin uporablja zelo uspešno za pokončevanje bramorjev, ogrcev in bolhakov (zeljnih in repnih bolh) ter v preganjanje krctice.

Iz povedanega je razvidno, da je dendrin pokončevalno sredstvo, katerega bi naj ne pogrešal nobeden umni sadjerejec. — Nabavi si ga lahko vsakdo, kajti cena mu ni visoka. Ako se ga naroči sod s približno 200 kg vsebine, pride 1 kg na 50 v., pri manjših količinah pa na 60 v. Petkilogramske posodice za poskušnjo pa se dopoljajo franco za 4 K. Naročila je najboljšje pošiljati naravnost na tvornico karbolineja R. Avenarius v Amstettenu na Nižje Avstrijskem. I. N.

a Bilanca avstro-ogrske banke za leto 1909 je bila 25. t. m. objavljena. Prejemki znašajo 31'3 (— 5'4 proti l. 1908), izdatki 14'3 (— 0'8) milijonov kron, torej čisti dobiček 17 (— 4'6) milj. kron. Od teža se odkaže rezervnemu fondu 865 359 K (l. 1908 K 1 323 023), penzijskemu 173 073 K (proti 264 604 K l. 1908), 8'4 milijonov kron se razdeli kot dividenda, ki znaša 5'8% (proti 6'5% v l. 1908).

V nedeljo, 30. prosinca zvečer priredi Celjsko pevsko društvo gledališko predstavo: Revizor, spisal Nikolaj Vasiljevič Gogolj. — Vstopnice ima v predprodaji Zvezna trgovina v Celju.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Občinske volitve v Žalcu.

Žalec, 29. jan. (Ob pol 4. uri pop.) — V II. razredu so dobili kandidatje narodne stranke 23, klerikalci 13 glasov. Izvoljeni so: odborniki gg. Kuček Edvard, Antloga Jernej, Piki Fr. ml., Čokan Jože, Poplak Ant. in Tratnik Leopold, namestniki gg. Premik Janez, Pernovšek Miha in Kunst Janez.

V I. razredu se klerikalci sploh ne bodo udeležili volitev, ker imajo izmed 18 volilcev samo 2 glasa. V tem razredu kandidirajo za odbornike gg. Fr. Roblek, Jos. Širca, Fr. Hodnik, Fr. Šušterič, Janez Skok, Jakob Kunst; za namestnike gg. Josip Steiner, Fr. Voh in Jože Kurent. Zmaga slovenskih naprednjakov v Žalcu je torej popolna. Živela savinjska trdnjava napredne misli!

Po odgodenju ogrskega državnega zbora.

a Budimpešta, 29. jan. Političen položaj se je zelo poostiril. Vse stranke se pripravljajo na

oster boj proti vladi, celo ustavoverna stranka ki velja za Khuenovo privrženko. (Boj 67 nikov proti Khuenu je pač le navidezen in je samo taktična poteza. Op. ur.).

a Dunaj, 29. jan. Cesar je sprejel danes Khuenta v poldrugourni audijenci. Pozneje je izjavil Khuen časnikarjem, da je cesar sprejel njegove predloge, samo glede tega, kako bode izvršil svoje načrte, se mora posvetovati s svojimi ministerskimi kolegi.

a Budimpešta, 29. jan. Gosposka zbonica je sklenila svečan protest proti odgodenju poslanske zbornice, katera ni odobrila vladi začasnega proračuna, kar je proti ustavi. Cesarjev reskript je vzela gosposka zbornica na znanje.

Volitve na Angleškem.

a London, 29. jan. Literalna večina počasi narašča. Po zadnjih poročilih je izvoljenih 263 unijonistov, 264 liberalcev, 40 socijalistov in 76 Ircev. Sedaj imajo liberalci sami za se že 1 glas večine. Danes se bode še oddalo 27 mandatov; od teh so imeli doslej 12 liberalci, 2 delavci, 7 Irce in 8 unijonisti.

Povodenj v Parizu.

Včeraj je nastalo južno vreme in začelo je kasneje znova deževati. Vsled tega je voda znova narastla in s tem seveda tudi nevarnost splošne povodnji v francoski prestolnici. Današnja poročila pravijo:

a Pariz, 29. jan. Voda je vdrla v kleti osrednjega poštnege in brzojavnega urada. Narastla je tam že za 1 m. Več brzojavnih zvez je že pretrganih. Vojaki in delavci delajo z nečloveškim naporom, da bi vodo s pomočjo sesaljk spravili iz kleti, ker je velika nevarnost, da bi bilo mesto brez vseh brzojavnih zvez z inozemstvom. Voda narašča vsled dežja in južnega vremena povsod. Včeraj je vdrla v kleti „Comedie Francaise“; do vojnega ministerstva se da priti le po za silo napravljemem mostu; v mornariškem ministerstvu stoji voda 1 in pol metra visoko. Dragocene zbirke v Louvrnu so za sedaj izven nevarnosti.

a Pariz, 29. jan. V Elisée-palači so brez luči. Rodbina predsednika francoske republike se je morala preseliti v višja nadstropja, ker je voda vrela iz kleti v pritličje. Istotako se godi tudi mnogim poslaniškim rodbinam. Občinski svet je sklenil, da se imajo tudi vsi civilisti, ki se udeležujejo rešilnih del, pokoriti vojaškim oblastim. Esplanada pred Hotel des Invalides je podobna ogromnemu jezeru. Med desnim in levim bregom Sene je promet vedno težavnejši. Odprta sta samo še 2 mosta splošnemu prometu. Voda je udarila tudi v kleti finančnega ministerstva. Denar in zlato so spravili v varnost.

a Pariz, 29. jan. Mestni svet namerava zahtevati, da se proglasi nad mestom obsedno stanje. Vlada bo temu na brže pritrdila.

a Pariz, 29. jan. Električne žarnice odrekajo v celem mestu svojo službo. Pa tudi plinovke ne gore. V mnogih ulicah ni bilo ponoči nič luči. Po poplavljenih ulicah se vozijo v čolnih straže z nabitimi puškami, ker skušajo apaci ropati po zapuščenih hišah. Nocoj so vojaki na te lopove streljali in enega ubili.

Obrambni vestnik.

a Družba sv. Cirila in Metoda praznuje letos svojo petindvajsetletnico začetkom julija. Te slavnosti se udeležijo slovensko-narodno misleči rodoljubi vseh slovenskih pokrajin; vsa narodna društva pa naj bi vsaka po svoje sodelovala, da bo slavje veličastnejše. Program za to slavnost sicer še ni sestavljen, opozarjamo pa posebno vsa narodna društva, da se za to slavnost pripravijo, se mobilizirajo in s svojim sodelovanjem pospešijo velepomembno petindvajsetletnico obrambe in prosvete našega naroda po dični družbi sv. Cirila in Metoda.

a Odgovor Roseggerju. Za obrambni sklad družbi sv. Cirila in Metoda so se nadalje prijavili sledeči p. n. gg.: 534. Slovensko društvo „Lipa“ v Zagrebu (plačalo 36 K); 535. Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Braslovčah (plačala 200 K); 536. dr. Gabrijel Hočevar, okr. zdravnik na Bledu (plačal 50 K); 537. Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda na Bledu (plačala 50 kron); 538. Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Rbnici na Pohorju (plačala 200 K); 539. Občina Dekani, Istra (plačala 200 K); 540. Amalija Černetova v Tomaju (plačala 100 K); 541. Županstvo občine Metlika (plačalo 200 K); 542., 543. Akad. ferijalno društvo „Balkan“ v Trstu (plačalo 400 kron); 544. Skupina rodoljubov v Kobaridu (poslal 200 K c. kr. notar Miroslav Premrov v Kobaridu „Slov. Narodu“).

a Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. dr. Kristan K 202 01. katera vsota se je nabrala v ormoškem okraju in drugod namesto drugega venca na krsto nepozabnemu rodoljubu gosp. dr. Ivanu

Omulecu. Darovali so: Ormož: Dr. Gv. Sernec 20 K, I. Zemljič 10 K, Marija Gomzi 10 K, dr. Oroslov Kristan 10 K, dr. Presker 10 K, D. Serajnik 5 K, A. Perko 10 K, J. Potočnik 3 K, M. Polak 2 K, J. Lašič 1 K, A. Rosina 1 K, J. Grivec 1 K, Neimenovan 1 K, D. Senjor 2 K, R. Starkl 2 K, M. Jerše 2 K, F. Meznarič 2 K, S. Kandrič 1 K, J. Novak 50 vin., J. Rajšp 1 K, A. Žinko 1 K, Fr. Hanželič 1 K; Ivanjkovci: S. Simonič 1 K, L. Petovar 5 K; Pušenci: Fr. Masten 1 K; Svetinje: L. Šijanec 1 K, Antonija Šijanec 1 K; Runeč: I. Vertot 1 K, Fr. Mešek 1 K, C. Bobič 1 K; Središče: I. Kolarič 5 K, J. Šinko 2 K, M. Robič 2 K, J. Koševar 2 K, J. Zadravec 2 K, Neimenovan 2 K, J. Klemenčič 1 K, J. Polanec 1 K, Dr. Spešič 2 K, M. Šinko 2 K, A. Kosi 2 K; Vel. Nedelja: A. Mikl 10 K, L. Gabršček 3 K, Neimenovan 2 K, Neimenovan 1 K, J. Preindl 2 K, J. & M. Žolnir 6 K, I. Košar 1 K, A. Hržič 2 K, T. Senjor 2 K; Sv. Tomaž: I. Škrlec 3 K 50 vin., Fr. Loparnik 1 K, F. Poplatnik 1 K, Marica Podgorelec 1 K, Fr. Antolič 1 K, Marija Lebar 1 K, S. Bezjak 50 vin., V. Ozmec 1 K; Sv. Miklavž: Marica Pinterič 1 K, D. Pinterič 1 K, Ana Trstenjak 1 K, Fr. Karbaš 1 K, M. Šalamun 1 K; Ptuj: Fr. Toplak 2 K, dr. Fermevc 2 K, dr. F. Lašič 2 K, K. Zupančič 2 K; Sv. Bolfenk: R. Košar 5 K, Fr. Cajnko 2 K, M. Velnar 1 K; Vodranci: C. Zabavnik 20 vin., Fr. Zabavnik 20 vin.; Kog: Fr. Vrabel 20 v., Marija Vrabel 20 vin.; Jastrebci: J. Zabavnik 20 vin., F. Pokrivač 20 vin.; Kajžar: Fr. Zabavnik 2 K; Vitan: I. Tomažič 1 K; Lačaves: J. Zadravec 20 vin.; Ljutomer: Dr. Grossman 5 K; Sv. Lenart: Neimenovan 2 K; Gradec: Dr. A. Pernat 1 K. — Za to zbirko so si pridobili z nabiranjem posebnih zaslug gg. Zemljič, Senjor, Škrlec, Kolarič, Šalamun, Košar, Presker idr. Hvala darovalcem, hvala nabiralcem! Postavili ste močen kamen v ozidje slovenske trdnjave zoper nemške Roseggerjeve namene.

Sokolska maškarada v celjskem „Narodnem domu“ na pustno nedeljo dne 6. svečana 1910.

Tržne cene.

28. januarja.

Dunaj. Višji kurzi iz Amerike niso vplivali na tukajšnjo borzo. Promet je bil neznaten; pšenica je mirovala, ječmen in oves sta se držala medlo, koruza in rž dobro.

Budimpešta. Svinjad: ogrske stare, težke 152 do 153 v. mlade težke 156 do 120 vin., mlade, srednje 156 do 158 v. mlade, lahke 160—164 vin. Zaloga 21 450 komadov. Prignano 120 komadov, odgnano 275. Ostalo torej 21 295 komadov. Tendence živahna.

Budimpešta. Pšenica za april K 14'28 pšenica za maj K 13'98, pšenica za oktober K 11'97, rž za april 9'81, rž za oktober K 8'98, oves za april 7'60, oves za oktober K —, koruza za maj 6'69, ogrščica za avgust 13'75 Pšenice se zmerno ponuja in kupuje. — Tendence trdna, promet 2000 stotov, pšenica v efektivu in ostalo nespremenjeno. Termini so bili spočetka mirni, pozneje so postali trdnjši. Vreme mrzlo.

Sladkor. Trst. — Centrifugal Piles prompt K 36½ do K 37¾, za kasnejše K 36½ do K 37½. Tendence: trdna.

Sladkor. Praga. Surovi sladkor prompt K 29'60, nova kampanja kron 25'55. — Tendence mirna. Vreme: mrzlo in lepo.

Budimpešta: mast svinjska K 176 — namizna slanina 151'—.

Po svetu.

a Francoska razstava v Berlinu. V sredo se je otvorila v Berlinu francoska umetniška razstava. Nemško časopisje imenuje to važen kulturni dogodek za Nemčijo in tudi v političnem oziru se pripisuje dogodku velika važnost.

a Odvzel poštni debit. Ogrski trgovinski minister skupno z ministrom notrajnih zadev je odvzel poštni debit v slovaškem jeziku pisanim „Amerikansko Slovenskim Novinam“, — ki izhajajo v Pittsburghu.

a Premembe pri avstro-ogrski banki. Poroča se, da namerava sekcijski šef v fin. ministerstvu dr. pl. Gruber letos stopiti v pokoj in da bo imenovan avstrijskim podguvernerjem pri avstro-ogrski banki na mesto barona Wintersteina.

a Arbanasi. Turki so hoteli tudi Arbanasom vsiliti svoje pismene črke. A ti so se tako dolgo upirali, da se jim je dovolilo, da smejo za svoj jezik rabiti ali svoje arabske ali latinske pismenke

a Cijonizem in Mladoturki. Eden voditelj mladoturškega gibanja dr. Nazim bejse je izjavil v razgovoru z nekim časnikarjem glede cijonističnega gibanja povodom cijonističnega kongresa v Hamburgu. Dr. Nazim bej je rekel da Turki nikdar ne smejo dovoliti koncentracije Židov v Palestini, ker je to proti njihovim interesom; ako bi se pa Židi hoteli naseljevati v Macedoniji, jim bo Turčija šla na roko.

a Giuseppe Rossi, sloviti italijanski parlamentarec in pravnik ter senator je v Catanzari umrl. Senatorjem je bil imenovan 16. nov. 1876.

v Ogoľjufal je svoje stranke za velike svote denarja Maks Kohn, lastnik banke v Solnogradu, in zbežal. Njegov knjigovodja se je sam ustrelil. Kohna zasledujejo z tiralicco.

v Izseljevanje čez Reko v l. 1909 kaže sledeče številke: v Sev. Ameriko se je izselilo 37.924 oseb (22.619 l. 1908), torej za 15.305 več. Vozile so te ljudi v Ameriko ladije Cunard Line.

v Prijetno iznenadenje je doletelo posestnika Posseniga iz Zg. Dravograda. Pred 6 leti je na potovanju izgubil denarnico, v kateri je bilo nad 400 K denarja, zraven pa tudi dokumenti, iz katerih je bilo razvidno njegovo ime in bivališče. Pred par dnevi pa je dobil iz Beljaka od neznanega najditelja pismo, v katerem mu ta najdeni denar z obrestmi vred vrača.

v Maščevanje zavrženega ljubimca. Iz Moravske Ostrave poročajo: V Odrinu je delavec J. Lesjak dne 21. jan. v kolodvorski ulici dvakrat vstrelil z revolverjem na dekle Ano David, ker ni hotela uslišati njegovih zaljubljenih prošenj. Ko je težko ranjena dekla zbežala, je vstrelil še enkrat za njo in jo je zadel na levi roki. Lesjak je Davidovi že poprej grozil z umorom; ko ga je nekoč odklonila, ji je odgriznil nos in jo tako za celo življenje spačil. Za to je sedel 18 mesecev; komaj je prišel sedaj iz ječe, pa je zopet napadel dekle. Zločinec je zbežal, a se ga zasleduje.

Rnjževnost in umetnost.

z Vadičeljski list, strokovni list sokolskega vaditelstva, sta začela v Ljubljani izdajati gg. dr. Sajovic in Mir. Ambrožič kot mesečnik. Naročnina za celo leto je 3 K.

a Trg Središče. Krajepis in zgodovina Spisal prof. Fr. Kovačič. Izdalo Zgodovinsko društvo v Mariboru. Cena broš. knjigi s poštnino K 5'60; trdo vezani s poštnino K 6'80. O tej 594 strani obsegajoči knjigi še spregovorimo.

a Sienkiewicz, Quo vadis? Roman iz Nero-nove dobe. Druga popravljena izdaja. Tiskala in založila „Goriška tiskarna“ A. Gabersček. Cena v celo platno vezani knjigi K 5'50, s poštnino 30 vin. več. Sienkiewicz, slavni poljski pisatelj, je že dobro znan Slovincem. Njegovi krasni romani iz poljske preteklosti so že vsi prevedeni na slovenski jezik. S svojimi zgodovinskimi romani je dosegel rekord, pa tudi s svojimi drugimi deli se je proslavil in med te spada v prvi vrsti njegov znameniti „Quo vadis?“. — Delovanje prvih rimskih imperatorjev na eni in skromni pričetek nove vere z dosežki še neznanim geslom: „Ljubi svojega bližnjega“ in s svojimi idejami bratstva in enakosti na drugi strani, to je dalo že marsikateremu romanopiscu hvaležno snov, toda lahko se trdi, da ni nihče dosegel Sienkiewicza. Značaji so krasno narisani: Legija, Vinicij, Petronij, Ursus, Neron itd. V romanu je vse polno krasnih mest in skoraj v vsakem odstavku so dobivali slikarji dovolj gradiva za svoje podobe. Posebno ona borba med orjaškim Ligom in bivolom. Sicer naj pa vsak sam prebere to krasno delo in uverjen je lahko, da se ne bo kesal. Roman toplo priporočamo.

a Slovenskemu narodu! Spoznavaj se sam! O nečutenih krivicah in nasilstvih, ki se gode dan na dan Slovincem na Koroškem, nam poroča vsaka številka naših listov. Krivice na šolskem polju in javnem življenju. Ako pojde tako naprej, mora biti v kratkem konec koroških Slovincov: za temi pa je namenjena ista usoda tudi drugim. — Toda to ne sme biti! Rešiti, ohraniti se moramo vsi! Pomagati pa si moramo v prvi vrsti sami! Mogoče pa bode to le, ako prav spoznamo svoj nevaren položaj, dobro premostimo glavna sredstva, s katerimi si zagotovimo svoje življenske pogoje kot narod in ako nas navdaja dobra volja in trajno navdušenje, da se z vsemi močmi poprimemo dela ter tudi vstrajamo! — Vse to nam nudi majhna brošurica:

„Slovenskemu narodu! Spoznavaj se sam!“ katera se dobiva po 30 vin. izvod v „Katoľiški bukvarni“. Z ozirom na važnost in plemenitost namena ter z ozirom na vestno sestavljeno gradivo — (šolstvo, veljava slovenščine v javnem življenju) — je potrebno, da se z brošurico do dobra seznanji vsak Slovenec, pred vsem naša mladina vseh slojev, v prvi vrsti akademična. Posebno pa jo priporočamo izobraževalnim društvom in železi je, da vsakdo od njih razpolaga z mnogimi izvodi, da prodre duh, ki preveva isto, v kar najširše plasti našega naroda! — Radi nizke cene je primerno, da se naroči vsaj 10 izvodov skupaj. (Pri-pomnimo, da je brošurica ponatis iz bivše „Nove Dobe“.)

Edina narodna trgovina s čevlji Štefan Strašek, Celje

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih čevljev za gospode, dame in otroke. Posebno čevlje za ples, bele in lakaste. Najnižje cene.

Proda se iz proste roke žaga in mlin

s stalno vodo 60 konjskih moči, okoli obstoječe lepo zemljišče, 1/4 ure od kolodvora oddaljena hiša z gospodarskimi poslopji za 36 tisoč kron. — Polovica kupnine ostane vknjižena. Ponudbe je pošiljati na upravništvo „Narodnega Dnevnika“. 74 3-1

Veliko zanimanje!

V življenju še nikdar take prilike!
600 komadov samo K 4'20.

Ena krasna pozlačena precezijska Anker-ura z veri-zico, točnost, za katero se jamči tri leta, 1 moderna svilnata zavratnica za gospode, 3 kom. fl žepnih robcev, 1 mičen prstan za gospode z imitiranim žlahtnim kamnom, 1 mičen eleg. damski nakit, obstoječ iz 1 krasne ovratne veržice z orientalnimi biseri, moderni damski nakit z patentirano zaklopko, 2 krasni zapetstaiči, 1 par ubanov s patentirano zaključnico, 1 krasno žepno toaletno zrcalo, 1 usnjata denarnica, 1 par manšetnih gumbov, 3 stopinjsko double zlato s patent. zaklepom, 1 zelo krasni album za razglednice, najlepši svetovni razgledi, 3 šaljive predmete, prijetno razveselilo za mlade in stare, 1 zelo praktična zbirka ljubavnih pism za gospode in dame, 20 korespondenčnih in še čez 500 različnih predmetov, ki so v hiši neizogljivo potrebni. Vse skupaj z uro, katera je sama vredna, stane samo K 4'20.

Pošilja se proti povzetju ali pa denar naprej po du-najskem centralnem odpošiljalnem podjetju.

P. Lust, Krakov št. 299.

NB. Pri naročilu od 2 zavrtkov se pridene 1 prima angl. britev. — Za neugajajoče se vrne denar.

Sprejme se takoj

mesarski učenec

poštenih starišev, s primerno šolsko izobrazbo pri 38

Francu Hodniku v Žalcu.

Naprodaj

je dobro idoča gostilna na zelo prometnem kraju, ne daleč iz mesta. Pogoji prav ugodni. Kje, pove upravništvo tega lista. 35 4-3

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:
1 kg sivoga, dobrega, puljenoga 2 K, boljšega 2 K 40 h; prima pe-belega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg vefefinega, snežnobelega, pulje-nega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivoga 6 K; 7 K; belega, finega 10 K, najfinejši drsni puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, moorega, belega ali rumenega nac-kinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 zglavni-koma, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim postelnim perjem 16 K; napol puh 26 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoj in franko.

S. Benisch, Deschenitz, št. 199, Sumava, Češko.

Darujte za „Nar. sklad“!

Sukno

ševjot in kamgarn za moške obleke se dobi v velikanski iz-biri in nizkih cenah v narodni veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje.

Vzorci proti vrnitvi zastoj in pošiljatve čez K 20'— franko. Zahtevajte „Bomba“ tkanina, preizkušena najboljša za žen-sko in možko perilo. Kos 23 m franko K 15'50. Naročite cajgaste ostanke po 20 m trpežni K 8'—, fini K 10'—, zelo fini K 12'—.

SINGER jeve

šivalne stroje

kupujte samo v naših trgovinah, katere lahko vse spoznate na tem znamenju.

Ne dajte se zapeljati po nazna-nilih, katera nameravajo z nami-gavanjem na ime SINGER pro-dajati obrabljene stroje ali pa drugod izdelane stroje, ker mi ne oddajemo svojih strojev na prekuovalce, ampak jih proda-jamo naravnost občinstvu.

SINGER Co.

Delniška družba za šivalne stroje Maribor, Gosposka ul. 32. Zastopstvo v Celju, Kolodvorska ulica št. 8.

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzjavlj: „Kamnoseška in-dustrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kam-noseška obrt s strojnimi obratom.

Izvrševanje vseh stavbe-nih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnic, priznic, kropilnic in krstnic kamnov itd.

Brušenje, polivanje in struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sljenitov po razno-vrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoni-ranih rodbinskih grobišč (rakev).

Tlakovanje cerkva, dvoraa in hodnikov s samotnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. Popravljanje spomenikov, ude-lavanje napisov v iste.

Vinske drože

kupi vsako množino po najvišji ceni

Robert Diehl, žganjarna, Celje.

Superfosfat

mineralično in animalično, najzanesljivejše in najcenejše fosforkislinsko gnojilo za vsako vrsto zemlje. — Vsebina strogo garantirana. Zajamčeno najhitrejši uspehi, največja množina pridelka. Za pomladansko setev potrebno neobhodno. — Dalje amonjakove, kaljeve, solitarjeve in superfosphate se dobiva pri tovarni umetnih gnojil, trgovcih, kmet. zadrugah in društvih.

Bureau: Praga, Prikopi 17.

Ker sta v redu tek, prebava,
Sta telo in duša zdrava!
Torej: Da ne boš bolan,
Vživaj pravi „FLORIAN“.

Želodčni likér

je napravil tek in prebavo marsikomu,
ki je zaman kupoval draga in neprijetna
zdravila.

Ljudska kakovost liter K 2.40.
Kabinetna kakovost " " 4.80.
Naslov za naročila: „Florian“, Ljubljana.

Postavno varovano.

izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor: račune, pismen papir, zavitke, dopisnice, vabila, lepake, letake, okrožnice, opomine, vizitke, cenike, za urade vsakovrstne tabele in tiskovine, brošure, knjige, itd. — Moderno urejena **knjigovoznica**.

Zvezna tiskarna

Filip Neusteinove

sladke čistilne kroglice (Neusteinove Elizabetine kroglice).

Te kroglice nimajo v sebi nobene škodljive tvarine in so v vsakem oziru boljše ko vsi enaki preparati. Z največjim uspehom se rabijo pri boleznih v trebuhu, čistijo kri, niso nobeno zdravilo, pa boljše in čisto neškodljive, da se lahko rabijo pri 562 10-1

zaprto

v črevesih, gotovem viru največ bolezni. Ker so sladke, jih imajo radi zlasti otroci.

Škatlja s 15 kroglicami stane 30 vinarjev; zavitek z 8 škatljami, s 120 kroglicami stane samo 2 K; kdor pošlje znesek 2 K 45 v naprej, dobi še po vrhu zastoj zavitek z 8 škatljami.

Svarilo! Pred ponarejanjem svarimo! Zahtevajte Filip Neusteinove čistilne kroglice, ki so samo tedaj prave, ako nosi vsaka škatlja in navodilo našo protokolirano varstveno znamko v črno-rdečem tisku „Heil Leopold“ in podpis Filip Neustein, iekarna. Naši po trgovskem sodišču zavarovani zavitki morajo nositi našo trdko.

Filip Neusteinova lekarna „k svetemu Leopoldu“
Dunaj I., Plankengasse 6. Zalega v Celju: Lekarna Rauscher.

Na 7 javnih razstavah odlikovan s I. darilom.

Samo pristno, ako je na podplatih
znamka

Šent Peterburške
Galoše
in čevlji za sneg.

Vsak
dan jih izdela
tovarna 60.000 parov.
Edini kontrahenti: Mess-
torff, Behn & Co., Dunaj I. Prodaja
na drobno v vseh boljših trgovinah/s
čevlji, gumijevimi izdelki in modnim blagom.

Zaročne in poročne prstane

vljudno
priporoča

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatnino v
„Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber **novosti**, zlatih in srebrnih
verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic,
uhanov, prstanov, gospodskih in damskih
ur, nastavkov, jedlinih sprav, predmetov
v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d.
Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Slovenci! Kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,
lastnik parne žage na Lavi pri Celju
== prevzame vsakovrstna ==

stavbena zlasti tesarska dela.

Agro-Merkur

v Ljubljani.

Uradni prostori: Janez Trdinova ulica št. 8. Podružnica: Trst, ulica Stadion št. 3. Skladišče in kleti v Trstu in Ljubljani.

Agro-Merkur je trgovcem in gostilničarjem itd., zadrugam, društvom itd. najboljši vir za nakupovanje blaga.

Pozor! Umetna gnojila, galica, žveplo, krmila, semena stroji in orodja.

Vina! Štajerska, istrska, dalmatinska, dolenska, goriska, vipavska, zajamčeno pristna vina. Sir, maslo, žito, moka, olje itd.

Agro-Merkur preskrbi vsako blago.

Agro-Merkur kupuje vse pridelke in izdelke.

Cene najugodnejše, postrežba solidna.

Zahtevajte pravila, cenike. — — — Ponujajte svoje pridelke.

Karol Vanič, Celje

„Narodni dom“

== priporoča ==

Moderno jesensko in zimsko sukno. Najnovejše flanele in barhente. Preproge, zavese, garniture in odeje

Neprekosljivo v ceni in kakovosti.

33 52-4

Poštni hran. račun št. 54.366.

— Telefon št. 48. —

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Urađuje se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne. ***

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruge ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagatelj. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji Grad in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v obćekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje. pet od sto (5%)

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 odstotke ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagatelj. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji Grad in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v obćekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 kron, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovenci, poslužujte se Južnoštajerske hranilnice pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodišćih, da se naloži denar za mladoletn oziroma za varovance izključno le v južnoštajersko hranilnico.

48 52—4

POSOJILNICA V CELJU

Telefon šte. 22.

v lastni hiši „Narodni dom“.

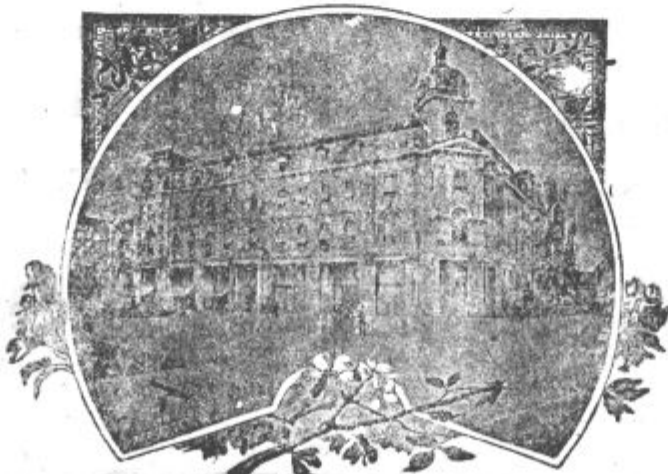
Telefon šte. 22.

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4200 zadrušnikov, kateri imajo vsega nad 88.000 kron vplaćanih deležev.

POSOJILNICA urađuje vsak dan od 9 ure do 12. ure dopoldne razun nedelje in praznikov.

— Poštni hranilnice ček. št. 9579 —

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruge ter jih obrestuje po 4 1/2%. — Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da ib se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagatelj. Posojila daje na osobni ali hipotekarni kredit proti 6%, 5 1/2% in 5% obrestovanju.

Nad 340.000 kron rezervn. zaklada

13 52 4